таланти”, в якому, після серії майстер-класів Д. Северіна з учнями та студентами навчальних музичних закладів України, взяли участь найбільш обдаровані молоді віолончелісти.

Отже, приємно констатувати, що означений інтернаціональний форум, проростаючи з традицій міжнародного фестивалю музичного мистецтва „Музика без меж”, щороку отримує нові форми його проведення, залучаючи до взаємної співпраці, а відтак і творчого взаємозбагачення, все нових відомих виконавців, викладачів, а також студентів-музикантів з усієї України.

УДК 78.072.3

DOI 10.15421/221815

Гусіна Ольга Наумівна,
завідувач лабораторії
фольклору та етнографії
Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки

тел. (098) 984 - 33 - 47
e-mail: gusinaolga2017@gmail.com

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ У ПОЛІФОНІЧНИХ ТВОРАХ ДЛЯ БАНДУРИ (презентація нотного видання)

Бандура – інструмент унікальних можливостей – оригінальна не лише за формою і зовнішнім виглядом, але і за внутрішнім змістом, адже народжена на нашій землі, на її струнах звучить українська душа. Бандура надихає на написання музики, яка торкається струн серця, вражає своєю щирістю і мелодійністю.

Тонким, вишуканим звучанням бандура, як глибоко національний інструмент, завжди приваблювала професійних композиторів. Яскравим прикладом є творчість дніпропетровського композитора Валентини Мартинюк, яка дуже тісно співпрацює з кафедрою „Народні інструменти”. Протягом майже 20 років нею було створено низку неперевершених п’єс саме для бандури. З

початку це були сольні вокальні, інструментальні твори, з переважанням музики гомофонно-гармонічного, а пізніше й поліфонічного складу та з обов'язковим акцентом на українську тематику. Згодом, у творчому тандемі із заслуженим працівником культури України, художнім керівником капели бандуристів „Чарівниці” Світлою Овчаровою (редактором, аранжувальником, консультантом) композитором Валентиною Мартинюк було започатковано серію видань творів для бандури. Результатом продуктивної праці стали збірки: „Твори для голосу та бандури” з репертуару ансамблю бандуристів „Чарівниці” (Дніпро, 2006 р.), „Твори для бандури” (Тернопіль, 2011 р.).

Нещодавно відбулась яскрава прем'єра – презентація нової збірки „Українська пісня у поліфонічних творах для бандури”, куди увійшли композиції різних років. Задум написання поліфонічних творів з'явився ще у 2009 році. Ідея належала Світлані Овчаровій, яка замовила композитору оригінальні поліфонічні твори для бандури. Протягом певного часу були написані цикли: „Хорал і фуга” (2009 р.), „Прелюдія і фуга” (2012 р.), „Фуга і постлюдія” (2013 р.), „Фантазія, фуга та епілог” (2016 р.), „Фуга і коломийка” (2017 р.). Треба зауважити, що теми, обрані першоосновою творів, здебільшого відомі українські пісні, добре знайомі всім з дитинства.

Первісно збірка планувалась як навчальний посібник, розрахований для студентів коледжу та академії. Але на сьогодні виникає велика необхідність створення нотного матеріалу, пристосованого для учнів дитячих музичних шкіл. Завдяки виданню „Козацькі пісні Дніпропетровщини” (Дніпро, 2015 р.) у В. Мартинюк з'явився задум написання чотирьох інвенцій адаптованого рівня, які є своєрідним циклом та становлять значний розділ збірки „Українська пісня у поліфонічних творах для бандури”. Джерелом натхнення для написання інвенцій стали козацькі пісні, зібрані у численних фольклорних експедиціях лабораторії фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. Деякі з пісень були розшифровані композитором.

Після формування збірки виникла потреба її коригування як з боку практикуючого бандуриста-виконавця, так і ретельного аналізу цих творів для майбутніх виконавців зі сторони

музикознавця. Збірка „Українська пісня у поліфонічних творах для бандури” пройшла декілька стадій – композиторський початок (В. Мартинюк), музична редакція і оформлення з практичною апробацією (С. Овчарова), детальний теоретичний аналіз творів (С. Щітова).

Тож до збірки входять вступне слово Світлани Овчарової з влучними коментарями щодо виконання творів на бандурі та вичерпний музикознавчий аналіз кандидата мистецтвознавства, професора кафедри „Історія та теорія музики” Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Світлани Щітової.

11 листопада 2017 року в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки відбувся концерт-презентація збірки „Українська пісня у поліфонічних творах для бандури”, виданої за сприяння ректора академії ім. М. Глінки, заслуженого діяча мистецтв України, професора Юрія Новікова.

Особливо визначною стала присутність всіх авторів посібника, які мали можливість сказати декілька слів про його створення. Програму концерту склали усі твори, що увійшли до збірки. Виконавцями стали студенти спеціалізації „Народні інструменти” музичного коледжу (Олександр Літошко та Марія Корнієнко – II курс, Ольга Маслянка і Діана Буйновська – IV курс), а також музичного факультету академії (Любов Резніченко та Олена Стеблюк – I курс, Вероніка Тупицька – II курс і Ольга Берднікова – III курс).

Окрему вдячність від слухацької аудиторії жадаємо висловити ведучій концерту-презентації, викладачу спеціалізації „Народні інструменти” Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Ганні Михалевич за цікаві та влучні коментарі, яскраву посмішку та затишну атмосферу під час концерту.

Означена збірка „Українська пісня у поліфонічних творах для бандури” – це результат великої кропіткої праці трьох митців, яка є унікальною у своєму жанрі. Це великий поштовх для майбутнього покоління збагатити власний світогляд та зберегти національну самобутність глибоко українського інструмента – бандури.